

Warszawa, 19 czerwca 2012 r.

Grupa posłów

KP SLD

Szanowna Pani
Ewa KOPACZ
Marszałek Sejmu RP

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu, niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- **o zmianie ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.**

Do reprezentowania wnioskodawców upoważniamy posła Marka BALTA.

Ustawa
z dnia 2012 r.
o zmianie ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych

Art. 1.

W ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687, Nr 144, poz. 853) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa określa zasady zakładania i funkcjonowania cmentarzy, zasady i sposoby postępowania ze zwłokami, szczątkami i prochami ludzkimi, dokonywania ich pochówku oraz zasady przechowywania prochów ludzkich przez osoby fizyczne.

2) po art. 1 dodaje się art. 1a – 1b w brzmieniu:

„Art. 1a. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) zwłoki - ciało osoby zmarłej, w związku z której śmiercią wystawiono akt stanu cywilnego,
- 2) szczątki - pozostałości zwłok ludzkich lub ich części odłączone od całości, w tym wydobyte z miejsca ich położenia,
- 3) prochy - prochy powstałe w wyniku skremowania zwłok lub szczątków.
- 4) cmentarz - obszar służący do pochówku zwłok, szczątków lub prochów, w grobach, kolumbariach lub poprzez rozsypanie na polach pamięci,
- 5) grób ziemny - grób stanowiący dół nie murowany, do którego chowa się trumnę ze zwłokami lub szczątkami lub urny z prochami i zasypuje ziemią,
- 6) grób ziemny zbiorowy - grób ziemny służący do pochowania więcej niż jednej trumny ze zwłokami lub szczątkami lub urny z prochami,
- 7) grób murowany - grób stanowiący dół, którego boki są murowane do poziomu gruntu, do którego chowa się trumnę ze zwłokami lub szczątkami, dopuszcza się pochowanie wielu urn z prochami, a nad trumną lub urną zakłada się sklepienie,
- 8) grób murowany zbiorowy - grób murowany służący do pochowania więcej niż jednej trumny ze zwłokami lub szczątkami lub urn z prochami,
- 9) grób urnowy - grób ziemny lub murowany przeznaczony wyłącznie do chowania urny lub urn,

- 10) katakumby - pomieszczenie podziemne posiadające nisze w ścianach służące do pochowania zwłok, szczątków lub prochów w trumnach lub urnach,
- 11) kolumbarium – budowla z niszami przeznaczona do składania urn.
- 12) pole pamięci – miejsce niezabudowane, usytuowane na terenie cmentarza, wolne od grobów, kolumbariów lub katakumb, służące do rozsypywania prochów,
- 13) trumna – skrzynia, w której chowa się zwłoki lub szczątki,
- 14) urna - zamykane naczynie służące do umieszczenia prochów,
- 15) kostnica - budynek lub jego część służąca do przechowywania i przygotowywania zwłok lub szczątków do pochówku.
- 16) prosektorium - budynek lub jego część posiadający salę sekcyjną oraz infrastrukturę służącą do przechowywania i przygotowywania zwłok lub szczątków do pochówku,
- 17) dom przedpogrzebowy - kompleks budynków, budynek lub część budynku posiadający w szczególności kostnicę i salę służącą do przeprowadzania ceremonii pogrzebowych,
- 18) krematorium - budynek lub jego część, wyposażony w urządzenia służące do kremacji zwłok lub szczątków,
- 19) balsamowanie zwłok - utrwalanie zwłok mające na celu powstrzymanie lub spowolnienie ich rozkładu,
- 20) pochowanie - złożenie zwłok, szczątków lub prochów, w grobach, katakumbach, kolumbariach, rozsypianie na polach pamięci lub zatopienie w morzu,
- 21) dochowanie - umieszczenie zwłok, szczątków lub prochów w grobie lub niszy, w którym złożono już przynajmniej jedne zwłoki, szczątki lub prochy,
- 22) ekshumacja - wydobycie z grobu zwłok, szczątków lub prochów, i ich ponowne pochowanie, w tym samym lub innym grobie.

Art. 1b.

1. Zakładanie i rozszerzanie cmentarzy komunalnych należy do zadań własnych gmin.
2. O założeniu lub rozszerzeniu cmentarza komunalnego decyduje rada gminy, a w miastach na prawach powiatu rada miasta, po uzyskaniu zgody właściwego państwowego inspektora sanitarnego.
3. Właściwe władze kościoła lub innego związku wyznaniowego decydują o założeniu lub rozszerzeniu cmentarza wyznaniowego, które może nastąpić na terenie przeznaczonym na ten cel w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, po uzyskaniu zgody właściwego państwowego inspektora sanitarnego.
4. O zamknięciu cmentarza komunalnego decyduje właściwa rada gminy lub rada miasta po zasięgnięciu opinii właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

5. O zamknięciu cmentarza wyznaniowego decyduje właściwa władza kościoła lub innego związku wyznaniowego, po zasięgnięciu opinii właściwego państwowego inspektora sanitarnego.”

3) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Groby: ziemne, murowane, urnowe, a także kolumbaria oraz pola pamięci mogą znajdować się wyłącznie na cmentarzach.”

4) art. 7 otrzymuje brzmienie:

- „ 1. Grób ziemny nie może być użyty do ponownego chowania przed upływem 20 lat.
2. Ust. 1 nie stosuje się w przypadku grobu ziemnego wieloosobowego.
3. Ust. 1 nie stosuje się w przypadku dochowania do grobu, w którym pochowano urnę lub urny.
4. Po upływie 20 lat ponowne użycie grobu ziemnego pojedynczego nie może nastąpić, jeżeli właściciel lub współwłaściciel prawa do grobu zgłosi zastrzeżenie przeciw temu i uiści opłatę, przewidzianą za pochowanie zwłok. Zastrzeżenie to ma skutek na dalsze 20 lat i może być odnowione.
5. Przepisy ust. 1 i 4 nie mają zastosowania do pochowania w grobach murowanych, przeznaczonych do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby.
6. Przepisów ust. 1 i 4 nie mają zastosowania do pochowania w grobach urnowych przeznaczonych do pomieszczenia więcej niż jednej urny.
7. Ust. 1, 2,3, 4, 5 i 6 stosuje się odpowiednio do kolumbariów i katakumb.
8. Dozwolone są umowy, przedłużające termin, przed upływem którego nie można użyć grobu do ponownego pochowania.
9. Niezależnie od przepisów ust. 1 - 8 zabronione jest użycie do ponownego pochowania grobów, mających wartość pamiątek historycznych, ze względu na swą dawność lub osoby, które są w nich pochowane, lub zdarzenia z którymi mają związek albo wartość artystyczną”
10. W istniejących grobach murowanych dopuszcza się chowanie zwłok osób zmarłych w ciągu 20 lat od wydania decyzji o zamknięciu cmentarza. Przy zmianie przeznaczenia terenu cmentarnego przepis art. 6 ust. 7 ma zastosowanie również do zwłok i urn z prochami pochowanych w tym dwudziestoletnim okresie.”

5) w art. 8 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prawo to służy, obok osoby określonej w ust. 3, także jej bliskim, to jest małżonkowi, z wyjątkiem małżonka separowanego, osobie pozostającej w trwałym wspólnym pożyciu, wstępnym, zstępnym, rodzeństwu i przysposobionym.”

6) art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. 1. Zwłoki i szczątki ludzkie mogą być przechowywane jedynie w kostnicach, prosektorjach lub domach pogrzebowych.

7) w art. 10 po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1f w brzmieniu:

„1a. Zwłoki lub szczątki chowa się w trumnach.

1b. Prochy chowa się albo przechowuje w urnach.

1c. Prawo pochowania zwłok lub prochów ludzkich albo przechowywania urny z prochami mają osoby najbliższe wobec osoby zmarłej, a mianowicie:

1) małżonek (ka), o ile nie pozostawał(a) z nią w separacji bezpośrednio przed śmiercią,

2) osoba, która pozostawała w faktycznym, trwałym wspólnym pożyciu bezpośrednio przed jej śmiercią,

3) krewni zstępni,

4) przysposobieni,

5) krewni wstępni,

6) krewni boczni do czwartej linii pokrewieństwa,

7) powinowaci w linii prostej do pierwszego stopnia.

1d. Prawo pochowania osób wojskowych zmarłych w czynnej służbie wojskowej przysługuje właściwym organom wojskowym w myśl przepisów wojskowych.

1e. Prawo pochowania zwłok osób zasłużonych wobec Państwa i społeczeństwa przysługuje organom państwowym, instytucjom i organizacjom społecznym.

1f. Prawo pochowania zwłok przysługuje również osobom, które dobrowolnie się do tego zobowiązują.”.

8) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„1. Zwłoki i szczątki mogą być pochowane przez złożenie w grobach ziemnych, w grobach murowanych, kolumbariach lub katakumbach oraz zatopienie w morzu.

2. Prochy mogą być pochowane przez złożenie w grobach ziemnych, w grobach murowanych, w grobach urnowych, katakumbach, kolumbariach, rozsypanie na polach pamięci lub zatopienie w morzu.

3. Prochy mogą być przechowywane przez osobę najbliższą wobec osoby zmarłej z zastrzeżeniem wymogów określonych w niniejszej ustawie.

4. Zatopienie w morzu, o którym mowa w ust. 1, może być dokonane tylko w przypadku osób zmarłych na okrętach będących na pełnym morzu i nastąpić zgodnie ze zwyczajem morskim. W przypadku gdy okręt może w przeciągu 24 godzin przybyć do portu objętego programem podróży, należy zwłoki przewieźć na ląd i pochować.

5. Wyjątki od przepisów ust. 4 mogą być czynione przez kapitana okrętu z uwzględnieniem wskazań sanitarnych i wojskowych, jeżeli chodzi o okręty wojenne lub inne używane do celów wojskowych.
6. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wyjątki od zasad ustalonych w niniejszym artykule oraz ustali szczegółowy sposób stosowania przepisów niniejszej ustawy do tych wyjątków.”

9) po art. 12 dodaje się art. 12 a – 12c w brzmieniu:

„Art. 12a.

1. Prochy przechowuje się wyłącznie w trwale zamkniętych urnach.
2. Prawo do przechowywania prochów osoby zmarłej przysługuje osobom najbliższym wobec niej, zgodnie z porządkiem określonym art. 10 ust. 1c pkt 1-7.
3. Prochy mogą być przechowywane jedynie w miejscu zamieszkania osoby uprawnionej
4. Prochy przechowuje się w sposób gwarantujący poszanowanie godności osoby zmarłej, w szczególności integralność prochów zmarłego i nienaruszalność urny, jak również ochronę życia i zdrowia ludzkiego oraz moralności publicznej.
5. Zabronione jest przechowywanie prochów ludzkich w szczególności:
 - 1) w miejscach służących do przechowywania odpadów,
 - 2) w łazienkach, w toaletach, w ustępach,
 - 3) w pomieszczeniach kuchennych, w spiżarniach,
 - 4) w piwnicach, w garażach i pomieszczeniach magazynowych,
 - 5) w pomieszczeniach przeznaczonych dla dzieci do ukończenia 13. roku życia na cele sypialne, edukacyjne lub rekreacyjne,
 - 6) w miejscach znajdujących z się w pobliżu legowisk zwierząt.
6. Przed przyjęciem prochów na przechowanie osoba uprawniona składa właściwemu ze względu na jej miejsce zamieszkania powiatowemu inspektorowi sanitarnemu pisemne oświadczenie o: zamiarze przyjęcia urny z prochami danej osoby, miejscu i warunkach, w jakich urna będzie przechowywana.
7. Osoba, o której mowa w ust. 6, jest zobowiązane poinformować właściwego powiatowego inspektora sanitarnego o zmianie miejsca ich przechowywania. Ust. 3-5 stosuje się odpowiednio.
8. Osoba, o której mowa w ust.6, może zdecydować o pochowaniu przechowywanych przez siebie prochów zmarłego w każdym czasie. Przed pochowaniem jest zobowiązana powiadomić o tym właściwego inspektora sanitarnego oraz osoby określone w art. 10 ust. 1c pkt 1-7.

9. Osoba, o której mowa w ust. 6, może przekazać innej osobie za jej zgodą prochy zmarłego, zgodnie z porządkiem określony w art. 10 ust 1c pkt. 1-7. Ust. 3-6 stosuje się odpowiednio.
10. W przypadku śmierci osoby, o której mowa w ust. 6, prawo do przechowywania posiadanej przez nią prochów przysługuje osobom, zgodnie z porządkiem określonym w art. 10 ust. 1c pkt. 1-7.

Art. 12b.

1. Właściwy powiatowy inspektor sanitarny w terminie pięciu dni odmawia przyjęcia oświadczenia, którym mowa w art. 12a ust. 4, jeżeli osoba uprawniona nie daje gwarancji zapewnienia warunków przechowywania urny z prochami, o których mowa w art. 12a ust. 3 i 4 odmowa następuje w formie decyzji administracyjnej.
2. Do czasu upływu terminu, o którym mowa w ust. 1 prochy przechowywane są w urnie w kostnicy, prosektorium lub domu pogrzebowym.
3. W przypadku odmowy przyjęcia oświadczenia, którym mowa w art. 12a ust. 5 osoba uprawniona na obowiązek niezwłocznego pochowania urny z prochami.
4. Właściwy powiatowy inspektor sanitarny ma prawo przeprowadzenia kontroli miejsca oraz warunków przechowywania prochów z punktu widzenia spełnienia warunków o których mowa w art. 12a ust. 3-5.
5. W przypadku stwierdzenia niezgodności treści oświadczenia ze stanem faktycznym lub stwierdzenia niespełnienia warunków o których mowa w art. 12 ust. 3-5 właściwy powiatowy inspektor sanitarny wydaje decyzję o natychmiastowym pochowaniu urny z prochami.
6. Właściwy powiatowy inspektor sanitarny prowadzi ewidencję osób przechowujących prochy zmarłych.
7. Minister właściwy do spraw zdrowia określi w drodze rozporządzenia szczegółowe warunki jakim winny odpowiadać urny służące do przechowywania prochów ludzkich oraz wzór oświadczenia, o którym mowa w art. 12a ust. 6 oraz zasady prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 6.

Art. 12c.

1. Otwieranie trumny lub urny po ich zamknięciu jest zabronione.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do otwarcia trumny lub urny w kostnicy, prosektorium lub domu pogrzebowym albo w przypadku rozsypania prochów na polu pamięci.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku dokonania balsamacji zwłok lub dokonania kremacji znajdujących się w niej zwłok lub szczątków ludzkich.
4. Otwarcie trumny lub urny może również nastąpić na podstawie decyzji właściwego prokuratora, w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że przyczyną zgonu było przestępstwo.”

10) Uchyła się art. 16.

11) Art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. Kto narusza przepisy niniejszej ustawy i rozporządzeń wydanych na jej podstawie podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”

12) W art. 20 w ust. 1 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) wymagania, jakim muszą odpowiadać pola pamięci”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa z 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687 z późn. zm.) w dotychczasowym brzmieniu jest anachroniczna i zawiera bardzo poważne luki prawne, wręcz przemilczenia ustawodawcy. Została uchwalona w okresie Polski Ludowej, ale w zasadniczej treści opiera się ona na postanowieniach ustawy z 17 marca 1932 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyn zgonu (Dz. U. Nr 35, poz. 359 z późn. zm.). Pod względem aksjologicznym odwołuje się do zasad pochówku funkcjonujących w Kościele katolickim i to jeszcze przed Soborem Watykańskim II. Nie odpowiada ona obecnie aspiracjom znacznej części polskiego społeczeństwa oraz potrzebom przedsiębiorców branży funeralnej. W szczególności ustawa z 1959 r. nie uwzględnia w szerszym zakresie odmiennych od tradycyjnie chrześcijańskich form pochówku, zwłaszcza możliwości rozsypania prochów zmarłego, czy przechowywania prochów przez osobę najbliższą w domu (mieszkanu). Kremacja zwłok jest powszechnie stosowana w buddyzmie i hinduizmie. Kremację także akceptuje większość kościołów protestanckich.

Projekt ustawy zmierza do urzeczywistnienia wolności sumienia i wyznania w zakresie formy pochówku w zgodzie z takimi wartościami jak: poszanowanie godności zmarłego, ochrona zdrowia i moralności publicznej. Ustawa z 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. z 2005 Nr 231, poz. 1965 z późn. zm.) w art. 2 pkt 12 gwarantuje każdemu prawo do otrzymania pochówku zgodnie z wyznawanymi zasadami religijnymi oraz przekonaniem w sprawach religii.

W Polsce, szczególnie w ostatnich latach, postępują procesy laicyzacji a zarazem indywidualizacji postaw w sprawach religijnych. Według Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego w 2010 r. na niedzielnej mszę świętą uczęszczało w skali kraju średnio 41% katolików.¹ Zgodnie z ustaleniami Głównego Urzędu Statystycznego liczbę osób pozostających poza kościołami i innymi związkami wyznaniowymi można szacować na ponad 3 mln.² Liczba ta w ostatnich latach zdaje się wzrastać.³

Proponowana nowelizacja ma przede wszystkim umożliwić osobom różnych wierzeń i przekonań światopoglądowych realizację w szerszym zakresie form uczczenia pamięci zmarłych zgodnie z własnym wyborem, ale w granicach obowiązującego prawa. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w związku z upływem 67 lat od zakończenia II wojny światowej w Polsce zapewne wygasła już trauma społeczna związana z masowym paleniem zwłok osób zamordowanych w hitlerowskich obozach zagłady i obozach koncentracyjnych.

Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej w art. 1 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych proponuje się określenie jej przedmiotu. W proponowanym art. 1a proponuje się zamieszczenie legalnych definicji terminów występujących w ustawie o cmentarzach i

¹ <http://www.iskk.pl/index.php?view=article&catid=38:kosciol-w-polsce&id=154:dominicanes-i-communicantes-2010&format=pdf>

² Zob. *Wyznania religijne, stowarzyszenia narodowościowe i etniczne w Polsce 2003-2005*, red. G. Gudaszewski, Warszawa 2007, s. 15.

³ Por. *Wyznania religijne, stowarzyszenia narodowościowe i etniczne w Polsce 2003-2005*, red. G. Gudaszewski, M. Chmielewski, Warszawa 2010, s. 15.

chowaniu zmarłych oraz w aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie. Celem tej propozycji jest m.in. ustalenie minimalnych ustawowych standardów dotyczących problematyki funeralnej. Propozycja art. 1b wynika z konieczności uwzględnienia pluralizmu wspólnot religijnych we współczesnej Polsce. Są to nie tylko kościoły chrześcijańskie, ale także inne konfesje nie posługujące się w swych nazwach terminem „kościół”.

Proponowana treść art. 6a ma zagwarantować, iż pewne formy pochówku będą realizowane tylko i wyłącznie na cmentarzach. Analogicznie propozycja dotycząca treści art. 10 ust. 1 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych zmierza do prawnego zagwarantowania, że zwłoki i szczątki ludzkie będą przechowywane w ściśle określonych, przygotowanych do tego miejscach zwłaszcza ze względu na konieczność ochrony zdrowia publicznego oraz poszanowanie godności osoby zmarłej.

Propozycja dotycząca nadania nowej treści art. 7 zmierza do uwzględnienia różnych form pochówku zmarłych (zwłok, czy szczątków w trumnach, prochów w urnach) a także precyzuje zasady ponownego użycia miejsca grzebalnego. Propozycja zmierza także to zapewnienia nienaruszalności grobów zgodnie z wolą osób uprawnionych. Proponuje się także uregulowanie (częściowe) zasad pobierania opłat cmentarnych.

Postulaty dotyczące nowego brzmienia art. 8 ust. 4 oraz dodania art. 10 ust. 1a mają na celu uwzględnienie zmian zachodzących w sferze życia społecznego, a wyrażających się w coraz większej liczbie związków faktycznych (konkubinatów) heteroseksualnych i homoseksualnych. Prawo nie może ignorować tego coraz szerszego zjawiska społecznego. Projekt daje pierwszeństwo osobom pozostającym w trwałym wspólnym pożyciu, a w ramach tej kategorii – małżonkom, zgodnie konstytucyjną zasadą ochrony małżeństwa i rodziny. Kryterium najważniejszym przy nabyciu uprawnień związanych z pochówkiem powinna być rzeczywista więź, nie tylko formalna, łącząca zainteresowane osoby. W przypadku konieczności wykazania istnienia faktycznego wspólnego pożycia można odwołać się do takich okoliczności jak: meldunek pod tym samym adresem, posiadanie wspólnego rachunku bankowego, czy polisy ubezpieczeniowej, współwłasność mieszkania lub samochodu czy zwłaszcza wspólne zaciągnięcie kredytu (pożyczki). W ostateczności kwestię wspomnianą jest kompetentny rozstrzygnąć sąd na podstawie art. 189 Kpc.

Nowe art. 12a-12b regulują bezpośrednio kwestię przechowywania prochów osoby zmarłej przez osobę jej bliską w miejscu zamieszkania (w domu, w mieszkaniu). Przewiduje się gwarancje dla poszanowania godności zmarłego oraz zdrowia i moralności publicznej. Prochy mogą być przechowywane tylko w zamkniętej w sposób trwały urnie, przewiduje się obowiązek informowania państwowego inspektora sanitarnego o miejscu przechowywania urny z prochami oraz wprowadza się uprawnienia nadzorcze dla wymienionej organy, a także obowiązek prowadzenia odpowiedniej ewidencji. W art. 12c wprowadza się jednoznaczny zakaz otwierania w miejscu do tego nieprzeznaczonym zarówno trumien jak i urn z prochami. Ochronie prawnej wymienionych wyżej wartości służy także zaostrenie sankcji karnych za czyny stanowiące naruszenie nowelizowanej ustawy.

Nowelizacja ustawy z 31 stycznia 1959 r. o cmentarza i chowaniu zmarłych pociągnie za sobą konieczność odpowiedniej zmiany odpowiednich aktów wykonawczych do jej przepisów lub wydania nowych szczegółowych rozporządzeń. W drodze rozporządzenia

minister właściwy do spraw zdrowia winien określić szczegółowy zasady, zwłaszcza formę, prowadzenia ewidencji osób przechowujących prochy zmarłych w miejscach swego zamieszkania. Powinna być to obowiązkiem właściwych powiatowych inspektorów sanitarnych. Ewidencja powinna być prowadzona w formie elektronicznej oraz tradycyjnych dokumentów. Powinna zawierać dane dotyczące m.in. imienia, nazwiska, numeru PESEL, serii i numeru dokumentu tożsamości, adresu miejsca zamieszkania osoby uprawnionej, stopnia jej osobistej więzi ze zmarłym, zgodnie z pożarkiem określonym art. 8 nowelizowanej ustawy. W ewidencji należy również uwzględnić dane osobowe dotyczące osoby zmarłej, której prochy są przechowywane przez osobę bliską, dane dotyczące miejsca i czasu jej śmierci oraz dane dotyczące miejsca złożenia urny z prochami. Takie same dane powinny znaleźć się w oświadczeniu osoby uprawnionej zamierzającej przyjąć na przechowanie urnę z prochami. Urny służące do przechowywania prochów powinny być wykonane z materiałów trwałych, zapewniających izolację od środowiska zewnętrznego, np. stal nierdzewna, kamień, i być zamknięte w sposób trwały, w szczególności przez zalutowanie wieka itp.

Konieczne jest także określenie przez ministra właściwego do spraw zdrowia standardów, jakim winny odpowiadać tzw. pola pamięci. Winny one znajdować się wyłącznie na cmentarzach. Powinny być wyraźnie wydzielone w celu zapobieżenia ich sprofanowaniu. Część pól pamięci może być wyodrębniona do rozsypania prochów osób, oznaczonych co do tożsamości. Część - mogą to być obszary służące do rozsypania prochów różnych zmarłych w jednym miejscu. W założeniach powinny być to tereny zielone, pozbawione nagrobków, katakumb, kolumbariów. Należy zatem znowelizować rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca służące do pochówku zwłok i szczątków (Dz. U. Nr 48, poz. 284). W tym akcie należy także uchylić §2 jako zawierający definicje legalne, które mają zostać według projektu zamieszczone w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

Konieczna będzie nowelizacja rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2011 r. (Dz. U. Nr 153, poz. 1783 z późn. zm.) w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi. Znowelizowane rozporządzenie powinno uwzględnić możliwość rozsypania skremowanych prochów ludzkich na polach pamięci oraz możliwość przechowywania prochów przez osobę najbliższą w jej miejscu zamieszkania.

Konieczne będzie również znowelizowanie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 1 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów (Dz. U. Nr 90, poz. 1013 z późn. zm.), aby uwzględnić możliwość rozsypania prochów zmarłego na polach pamięci.

Zaostrzenie sankcji karnej przewidzianej w art. 18 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych ma na celu zapewnienie realnej egzekucji wymogów sformułowanych w znowelizowanej ustawie. Naruszenia przepisów niniejszej ustawy winny stanowić przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego. Nowelizacja zmierza ponadto do skorelowania wysokości zagrożenia sankcją karną z tytułu naruszenia przepisów rzeczonyj ustawy z postanowieniami rozdziału XXIV Kodeksu karnego, obejmującego przestępstwa przeciwko wolności sumienia i wyznania oraz z art. 262 § 1 Kk, który kryminalizuje znieważenie zwłok lub prochów ludzkich oraz miejsca spoczynku zmarłego.

Zmiana proponowana w art. 20 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, polegająca na dodaniu w ust. 1 pkt. 5 wynika z wprowadzenia możliwości rozsypywania prochów zmarłych na polach pamięci, a zatem z konieczności szczegółowego określenia wymogów, jakie powinny spełniać wspomniane tereny.

Uchwalenie projektu jako ustawy nie spowoduje wzrostu wydatków budżetu państwa ani uszczuplenia dochodów budżetowych.

Projekt nie był poddany konsultacjom, o których mowa w art. 34 ust 3 zdanie drugie Regulaminu Sejmu.

Wnioskodawcy oświadczają, że projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej (art. 34 ust 2 pkt 7 Regulaminu Sejmu).